

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosci/244208,Renowacja-nagrobka-mec-Gerarda-Kujanka-obroncy-w-p
rocesach-uczestnikow-Czerwca-0.html
21.06.2026, 00:26

Renowacja nagrobka mec. Gerarda Kujanka - obrońcy w procesach uczestników Czerwca '56

15.06.2026

15 czerwca 2026 r. Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Poznaniu dokonało odbioru prac kamieniarskich przy grobie mecenasa Gerarda Kujanka na Cmentarzu Junikowo w Poznaniu (pole 16, rząd 36, miejsce 17). IPN zlecił m.in. renowację i zabezpieczenie poziomych płyt lastrico, odnowienie, wyczyszczenie i wypolerowanie pionowych płyt nagrobnych, a także zabezpieczenie fundamentu nagrobka.

Gerard Kujanek (ur. 9 marca 1909 r. w Poznaniu, zm. 15 sierpnia 1967 r. w Poznaniu). W okresie międzywojennym żołnierz 57 Pułku Piechoty Wielkopolskiej, służący w stopniu podporucznika. Uczestnik ciężkich walk z Niemcami we wrześniu 1939 r. Jeniec wojenny i więzień niemieckich obozów jenieckich od 18 września 1939 r.: Oflagu II A Prenzlau, Stalagu XXI A Schildberg, Oflagu VIII B Silberberg, Oflagu X A Itzehoe oraz Oflagu VI B Dössel.

Podczas poznańskich procesów związanych z Czerwcem 1956 podjął się obrony oskarżonych przez władze PRL uczestników czerwcowego protestu: Józefa Foltynowicza i Jana Suwarta. Do historii przeszła słynna przemowa końcowa obrońcy z 2 października 1956 r., wieńcząca słynny „proces trzech”, w której podkreślił m.in. nierówność w traktowaniu ofiar Czerwca 1956: „Ofiary wypadków poznańskich dzielą się na tych, których pochowano w glorii i chwale, przy udziale przedstawicieli PRL, na cmentarzu bohaterów, i na tych, którzy polegli, a których pochowano po cichu i skromnie, bez podkreślenia tragizmu ich śmierci”.

Po procesach inwigilowany przez SB. W 1969 r. komunistyczny aparat represji, prowadzący sprawę o krypt. „Palestra”, założoną na środowisko prawników poznańskich, triumfalnie ogłosił: „Poznańska adwokatura nie ma aktualnie ideologicznych przywódców, które to role spełniali dotychczas Hejmowski i Kujanek”. Warto uzupełnić za dr. Rafałem Leśkiewiczem, że w 1969 r. Stanisław Hejmowski był sparaliżowany, a Kujanek od dwóch lat nie żył. Zmarł 15 sierpnia 1967 r. w Poznaniu. Został pochowany wraz z żoną Stanisławą Kujanek z d. Świącicką i jej siostrą Joanną Świącicką.

W 2006 r. został pośmiertnie odznaczony przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

dr Tomasz Ceglarz

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Poznań

Poznań

Pamiętamy

Fot. Tomasz Ceglarsz (IPN)

Fot. Tomasz Ceglarsz (IPN)

Gerard Kujanek. Fot. z archiwum rodzinnego (dzięki uprzejmości p. Klaudyny Suczyńskiej-Przybyłowicz)